„Nagyüzemi" aratás rengeteg szemveszteséggel

Szőreg, Kübekháza határában több helyen aratnak még a gépek. Azonban mindenfelé vegelálhatatlan búza, árpatarlók, friss ugarok jelzik, közeleg az aratás vége. Ha a környékbeli tsz-ek földjét nézzük, a tarlók mindenütt azt mutatják: tőlük telhetően gondos, jó munkát végeztek itt az aratók. Kalászt, szemet elvétve se igen találhatunk a letarolt földeken.

Itt-ott kalászostól fekszik a búza

Ezek után nagyon meghökkentő látványt nyújtanak a Kiszombori Állami Gazdaság több mint háromezerholdas szőregi üzemegységének gabonaföldjein. Néhol közel derékig ér a visszamaradt tarló. A kombájnok csak a kalászokat csipkedték le, máshol a kalászok is ott vannak. Kisebb-nagyobb szigetekben kalászostól fekszik a gabona, úgy ahogy az eső ledöntötte és a gépek végigtaposták.

Ugyanakkor már egy DT—414-es lánctalpas traktor ott dolgozik a 100 holdnál is nagyobb tábla közepén, nyári mélyszántást csinál. Takarná le a rengeteg learatatlan kalászt, a sok-sok kipergett szemet, azonban nem bírja. A zsíros, fényes rögök alól lépten-nyomon nagy, zúzott kalászcsomók kandikálnak elő. »Halálukban« is egy rosszul végzett munkáról tanúskodnak. Hogy mennyi itt a tényleges szemveszteség holdanként, két mázsa vagy három? Ezt megállapítani képtelen dolog. Ahol sikerült rövidebb tarlót vágni, ott kisebb, ahol viszont a termés jórésze a földön maradt, ott már hihetetlenül nagy a veszteség.

„Ez a tábla még a jobbak közé tartozik"

Beszélgettünk a gazdaság párttitkárával, aki kertelés nélkül megmondotta: Sajnos, ez a tábla itt, a kübekházi út mentén, még a jobbak közé tartozik. Vannak ennél csúnyább területei is az üzemegységnek. — Ezekután nehéz elképzelni, hogy milyenek lehetnek ezek a csúnyább táblák. — Később még ezeket tudtuk meg a párttitkártól:

— Az üzemegységnek mintegy 800 hold aratni valója volt az idén. Ehhez 8 magyar és szovjet gyártmányú gabonakombájnt kapott a gazdaság. A betakarítás egész menetét tulajdonképpen gépesítették. A gépek azonban nem tudtak, jelenleg sem tudnak rendesen dolgozni, mert a gabonák a tavaszi esők idején buján fejlődtek, később ledőltek. Az aratás jó részét emiatt kézzel kellett volna elvégezni. De mivel a gazdaság elegendő gépet kapott, így a kézi aratáshoz külön erőt, pénzt nem biztosíthattak.

A hozzáértés próbája

Amikor egy tábla gabona már ledőlt, azt feállítani lehetetlen. Bizonyos veszteség ilyenkor elkerülhetetlen. Azonban az idei aratás most igaz ítéletet mondott a Kiszombori Állami Gazdaság egész szakmai vezetéséről. Ebben a gazdaságban — a tények ezt bizonyítják — akkor kezdtek készülni a gépi aratásra, amikor a gabonák már szőkültek. Pedig a gépi aratás előkészítése koránt sem ekkor kezdődik. A gabonatermesztés gépesítése a talajszerkezet megfelelő kialakításával, a talajelőkészítéssel kezdődik. Sok termelőszövetkezet gabonatermesztési tapasztalata bizonyította az idén is: a magyar Bánkúti és Fleischmann-búzák is képesek kiállni a viharos esőzéseket is, ha megfelelő talajelőkészítést kapnak.

11 esztendő kevés volt?

És a szőregi állami birtokon erre bőségesen lett volna már idő. A kérdéses terület 11 esztendő óta van a gazdaság kezelésében. Azonban, mint a párttitkártól megtudtuk, itt még talajkémiai, talajbiológiai vizsgálatokat sohasem végeztek. Ismeretlen a táblák szerves és szervetlen anyagkészlete, a talajok összetétele. Ez a mulasztás bosszulta meg magát az idei aratáskor. A nitrogén tartalmú műtrágyák nem szakszerű adagolásának az eredménye az, hogy a gazdaság gabonái sokkal jobban ledőltek, mint más környező gazdaságoké. A sikertelenségekért sokan Kómár Sándort, az üzemegység vezetőjét hibáztatják. Kómár Sándor ugyanis gyakran figyelmen kívül hagyja a vezetése alá beosztott szakemberek tanácsát, véleményét. Nem tűri, hogy egy-egy gazdálkodási kérdésben nálánál alacsonyabb beosztású, fiatal szakember elképzelése, akarata érvényesüljön.

A környékbeli szövetkezetek pedig példamutatást, új, jobb, nagyüzemi termelési módszereket várnak ettől a gazdaságtól. Államunk a technikai feltételeket ezekhez már biztosította is, de meg kell ezeket a feltételeket teremteni szakmai síkon is. Mert az ilyen »gépi munkából«, »nagyüzemből«, ami most látható itt, a Kiszombori Állami Gazdaság szőregi birtokán, nem kérnek a szövetkezetek. Ennél már maguk is előbbre vannak. Jóllehet, ma még viszonylag sokkal kevesebb gép áll rendelkezésükre.

Csepi József

Van virtus és akarat a forráskúti szövetkezeti fiatalokban is

A minap Pesti Menyhért, a forráskúti Ezüstkalász Tsz elnöke és a helybeli KISZ-alapszervezet titkára kopogtatott be szerkesztőségünkbe. Látogatásuk egyetlen célja volt, hogy elmondják: *miként dolgozott az aratás idején a két Kovács-testvér, András és Mihály, meg Rácz Lajos, a barátjuk.* A három *fiatalember* — kik együttvéve sincsenek még összesen 70 évesek — 25 hold gabona termését aratta le két hét alatt. Kovács András és Kovács Mihály kaszáltak állandóan, Rácz Lajos pedig a két kasza után mindvégig egyedül szedte a markot. *Reggeltől késő estig dolgoztak mindennap, s mire rájuk szállt az este, jó két holdnyi aratás mindig készen volt.* Ha az egyik táblán elkészültek a munkával, válogatás nélkül mentek a másikba, sose nézték, hogy dőlt-e a gabona, amit vágniok kell, vagy sem. Kiváló munkásokhoz méltó szerénységgel dolgoztak, mindig ott, ahova küldték őket, ahol legsürgősebb volt a munka. Nekik is nagy részük van abban, hogy az Ezüstkalász Tsz földjein késedelem és figyelemre méltó szemveszteség nélkül fejeződött be a 624 holdnyi kenyérgabona és árpa aratása. *Van hát erő, akarat és virtus a forráskúti szövetkezeti parasztfiatalokban is* — így fejezte be a három szorgalmas aratólegényről szóló tájékoztatását a szövetkezeti elnök.

Mi pedig bízvást hozzátehetjük: akik ilyen nagyszerűen tudnak bánni a kiskaszával, hasonló mestereivé lehetnek ma már, s biztosan lesznek is majd, a gépeknek is, hiszen ezt a közösség lehetővé teszi számukra. Így kezdték annak idején Kopasz Ferenc és Fülöp József sándorfalvi fiatalok is, akik az idei aratásban már közel 500 hold gabonát arattak le és csépeltek el SzK—3-as szovjet gabonakombájnjukkal. 615 mázsás napi cséplési teljesítményükkel pedig megyei rekordot értek el nemrég a baktói Felszabadulás Tsz-ben.

Feleslegesek-e az eladhatatlan szegedi zöldségfélék?

A szegedi szövetkezeti gazdák az utóbbi években országos tekintélyt vívtak ki maguknak a zöldségfélék termesztésében is. Minden évben jelentős mértékben növekszik a szegedi szövetkezeti gazdaságok zöldségexportja, sokkal több árut adnak a helybeli fogyasztóknak is. Ennek ellenére mégis komoly bajok vannak az értékesítés körül. A múlt esztendőben a Táncsics Tsz-ben, a Felszabadulás Tsz-ben is az elsőosztályú, kiállításon is első díjat érdemlő nyári káposzta, őszi karfiol száz és ezer mázsáit voltak kénytelenek feletetni az állatokkal.

Mert ez a termés kifogástalan minősége ellenére is eladhatatlannak bizonyult. A Dózsa Tsz-ben ezekben a napokban is finom, gyenge karalábét esznek a sertések, mert ez az áru — bár megtermelték velük — úgyszólván a kutyának sem kell. A kereskedelmi szervek július 11-e óta a karalábé felvásárlását teljesen beszüntették. Az utóbbi napokban ismét engedélyezték a kimondottan export-minőségű kalarábé átvételét, azonban mélyen önköltség alatti áron. Újburgonyát mosottan már június 8-a óta nem vesz a kereskedelem.

Jelenleg 60 fillér a nyári fejes káposzta kilója. De ezt sem adják érte szívesen.

Komoly bajok voltak itt a zöldborsó körül is. Az illetékes szervek kétszer annyi zöldborsóra szerződtek le, mint amennyi tervükben szerepel, mondván, hogy a tervüket így biztosan teljesíteni tudják. A vége az lett, hogy a nagy tömegben érkező borsót fogadni nem tudták, s

az áru jelentős része levénülve a szövetkezeti gazdák nyakán maradt.

S most nehéz lenne a borsóügy felelősét megkeresni.

Ez az állapot a tapasztalatok szerint évről évre ismétlődik. Oka pedig főként az, hogy a MÉK mint kereskedelmi szervezet viszonylag kicsi apparátusával alacsony kereskedelmi szakember létszámával, korszerűtlen átvevőtelepeivel képtelen feladatának maradéktalan teljesítésére. A központi és az exportrendelések összeállítása és továbbítása után a vállalatnak sem ideje, sem ereje nem jut arra, hogy a területén mutatkozó árufeleslegeket eljuttassa azokhoz a fogyasztókhoz, akik hiányolják ezeket.

Ugyanakkor, amikor Szegeden eladhatatlan árukészletek vannak, az ország más részein, iparvidékeken, szanatóriumokban, kórházakban — mint erről meggyőződtünk — sok helyen háromszor is szerepel hetenként manapság a rizs. Pedig most a zöldségfélék szezonja van.

Ezekután teljesen kézenfekvő, hogy a zöldségfélék kereskedelmi »terítése« országosan alapos revízióra szorul.

A felvásárlói és a fogyasztói árak között a meglehetősen nagy feleslegek ellenére is óriás árrések vannak. S ez a kupec-, és kofakereskedelem melegágya.

Vitatják sokan a stabil árak bevezetésének lehetőségeit is. A mezőgazdaságban a húst, a gabonát, az összes ipari növényeket illetően hosszú évek óta garantált árak vannak.

Több okból kifolyólag helyes lenne a garantált árak kiterjesztése a zöldségfélékre is.

Ez azt is jelentené többek között, hogy sohasem lenne a piacon 10—12 forintos zöldborsó, de ugyanakkor később sem lennének eladhatatlan feleslegek. Amikor a tsz-ek termelési tervei készülnek, minden árut eladásra állítanak be, s már néhány vagon portéka eladhatatlansága is komoly veszteség a szövetkezetek számára. Ilyen labilis, teljesen megbízhatatlan zöldségértékesítési lehetőségek mellett képtelenség tervszerű gazdálkodást folytatni, s azt kívánni a gazdaságoktól, hogy évről évre több, jobb zöldségfélét állítsanak elő.

Helyes lenne, ha az érdekelt minisztériumi szervek végül is megtalálnák a probléma megoldásának végleges lehetőségét.

Erre annál is inkább szükség van, mert köztudomásúan a zöldségfélék értékesítése körül mutatkozó problémák korántsem csupán szegedi jelenség.

Már kötik a következő évi sertéshizlalási szerződéseket

Emelkedtek a felvásárlási árak

Az Állatforgalmi Vállalat erre az esztendőre is köt még sertéshizlalási szerződéseket a termelőszövetkezetekkel és a tsz-tagokkal. A hizlalás jó jövedelmet jelent és érdemes rá szerződést kötni.

A szövetkezetek és a tsz-tagok a háztáji gazdaságaikból kikerülő sertésekre már a következő esztendőre is köthetnek hizlalási szerződést.

Mórahalmon például a szövetkezetek tagjai közül számosan kötöttek már hizlalási szerződést a jövő évre.

A szerződött hízott sertésekért az állami felvásárló szerv jövőre többet fizet, mint idén.

A fehér hússertésekért 106 kilótól 120 kilóig 15 forint 70 fillért, 121 kilótól pedig 16 forint 50 fillért fizetnek kilónként. A hús- és húsjellegű jószágokért 106 kilótól 130 kilóig 15 forint 30 fillér, 131 kilótól pedig 16 forint 20 fillér jár. A zsír- és zsírjellegű hízókért 126 kilótól 140 kilóig 15 forint 20 fillért, 141 kilótól 16 forintot fizetnek az átvételkor. A tenyésztésből való sertésekért, 170 kilón felül, az átvételi ár kilónként 14 forint 50 fillér.

Hasznos községfejlesztési munkák Szőregen

A szőregi községi tanács ez évben ismét közel egymillió forintot fordít a falu közlekedésének korszerűsítésére, az ivóvíz-ellátás javítására és más létesítményekre. Az elmúlt napokban fejeződött be egy új ártézikút fúrása a községi sporttelep mellett, a Vaspálya utcában. *Egyedül csak ez a kút 338 ezer forintjába került a tanácsnak. A 240 liter percenkénti vízhozamot azonban a kút árához képest nagyon kevésnek találják.* Sokkal több költséget jeleztek a kivitelezők. Az idén tovább folytatják az Árpád utca kövezését is. *870 ezer forint beruházással az Árpád utcán, a Gőzmalom utcán és a Petőfi utcán át körforgalmat biztosítanak a Szeged—Szőreg között közlekedő autóbuszok számára.* Így a község túlsó oldalát is bekapcsolják az autóközlekedésbe. Jelenleg 1100 méternyi új úttest építése van még hátra. Ennek a szakasznak jelentős része még ez évben, mintegy 470 ezer forint értékben, megépül. A nagyarányú községfejlesztési beruházásokhoz a lakosság nagymennyiségű társadalmi munkával járul hozzá.

Két műszakban dolgozik majd a korszerűsített üllési malom

Az üllési malmot — amint ezt lapunkban már hírül adtuk — korábban korszerűsítették. Ennek során — amint Pintér István, a malom üzemvezetője elmondotta — öt új, német gyártmányú hengerszéket állítottak munkába. Az új hengerszékek segítségével finomabb lisztet őrölhetnek. Az őrlemény tisztítását is korszerűbben végzik, és az új gépek beállításával most már *óránként átlagosan 8 és fél mázsa gabonát őrölhetnek.*

A korszerűsített malomban *a cséplés befejezése után két műszakban dolgoznak majd,* hogy tökéletesen kielégíthessék Üllés és a környező községek lisztszükségleteit. *A malom csereőrlést végez Üllés, Forráskút, Bordány, Zsombó, Pusztamérges és Kigyóspuszta dolgozói számára.* Természetesen a malomnak Üllésen kívül is vannak felsorolt községekben cseretelepei, ahol az őröltetők megkapják a lisztet.

Az új kenyérnekvalót várják a malomban, és a molnárok nagyon örülnek, hogy korszerű gépekkel őrölhetik az új búzát.

Miért fizessünk 50 ezer forintot?

Már több mint négy hónapja foglalkoztatja a kiskundorozsmai Új Élet Tsz vezetőségét és gazdáit az alábbi ügy. Idén tavasszal a szövetkezet megalakulása után a földrendezés idején az Új Élet Tsz közös területébe esett egy nagyobb tanya is. A tsz gazdái itt akarják kialakítani majorságukat. A vitatott Várkonyi-tanya azonban ez ideig a József Attila Tsz használatában volt. A József Attila Tsz vezetősége 50 ezer forintot kért a tanya átengedéséért. Később azonban kiderült, hogy a József Attila Tsz nem is tulajdonosa ennek a tanyának. Ilyen körülmények között tehát el sem adhatja azt. A járási tanács mezőgazdasági osztálya ennek ellenére még is azt javasolja az Új Élet Tsznek, fizesse meg az említett 50 ezer forintot. Azt kérdezzük, miért, s milyen jogi alapon? Véleményünk szerint teljességgel helytelen egy fiatal, alig fél esztendős új termelőszövetkezetet ilyen felesleges költséggel terhelni. Hiszen ezt a pénzt sokkal fontosabb helyre szeretnénk fordítani.

Hamarosan megérkeznek új, drága tenyészállataink, s kénytelenek leszünk azokat a szabad ég alatt tartani, ha az illetékes tanácsi szervek nem intézkednek sürgősen. Kérjük az illetékes hatóságokat, döntsenek végre az ügyben. Nem akarjuk, hogy bontakozó állattenyésztésünk emiatt kárt szenvedjen.

Gáborhelyi Sándor politikai munkatárs

Fejlődik a közös szarvasmarhaállomány a mihályteleki Új Élet Tsz-ben

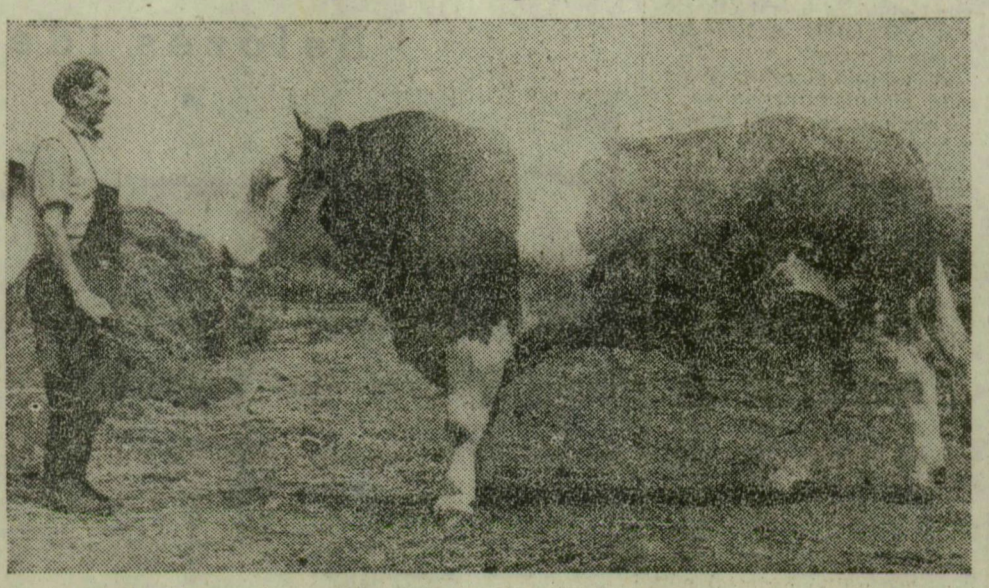

A mihályteleki gazdák paprikatermelő hírneve egész Európát bejárta. Az utóbbi években közmegbecsülést vívtak ki maguknak a hónapos retekkel és más zöldségféléikkel is. Az állattenyésztésben azonban csak ezután mutatják majd meg igazán, mire képesek. A mostani nagy szövetkezet mindössze még csak másféléves, máris valósággal nyüzsögnek a szebbnél szebb tenyészállatok a gazdaság udvaraiban. Ezúttal az Uj Élet Termelőszövetkezet egyik legszebb tenyészbikáját mutatjuk be. Samu I. mindössze még két és fél éves, súlya azonban meghaladja az ezer kilogrammot. Küleme, csontozata is kifogástalan. A megyében ritkaság számba megy egy-egy ilyen szép magyar tarka tenyészbika. A Samu I. és a tsz többi, már saját nevelésű bikái is azt bizonyítják: a gazdaság állattenyésztői értik mesterségüket. Nagy irammal, tervszerűen fejlesztik a tehenészetet is. A jelenlegi 135 darabból álló marhaállománynak ugyan még a kisebb része fejős tehén. Az év végére azonban a mostani tehenészetben 34-ről 62-re emelkedik az állatállomány. A szövetkezetben a fejési átlag jelenleg 10,8 liter, pedig az állományból 12 darab még elsőborjas üsző. Ugy tervezik, már a jövő esztendőben rátérnek a tehenek rendszeres törzskönyvi ellenőrzésre. Ezzel az árutermelő tehenészet mellett a törzsállattenyésztés alapjait is lerakják.